

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 40 Lei. Negyed évre — — — 10 Lei.
Fél évre — — — 20 „ Egyes szám ára — — — 1 „
Nyilttér soronként 5 Lei.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Hj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Egy követendő példa.

A városi tanács figyelmébe.

Gyergyószentmiklós rendezett tanácsa város az alkohol és vérbaj elleni küzdelemből alaposan kiveszi a részét. A város polgármestere, Florea Gyula, Szászváros város volt rendőrkapitánya ismertetés céljából hivatalos uton küldte meg lapunknak azt a jogerős szabályrendeletet, amelynek fontosságát és jelentőségét elvitatni lehetetlen.

Nagykiterjedésű vármegyénkben — úgy a multakban, mint a jelenben is — a büntettek nagyrésze az alkohol hatása alatt követtek el, ami fényes bizonyítéka annak, hogy az alkohol itt is háboríthatatlanul végzi pusztító munkáját. A filoxera által elpusztított szőlők nedűjét ma a romboló pálinka helyettesíti s a befolyó szeszfogyasztási adók nagysága igazolja, hogy vármegyénkben az alkoholizmus nagy mértékben terjed. Sajnos — és ezt ismétljük — úgy a multakban mint a jelenben kevés olyan intézkedés tétel, amely eme baj ellen hathatós ellenszerül szolgálna.

Ma már általánosan ismeretesek az alkoholizmus terjedésének szomorú következményei, amelyek ellen a legeredményesebb szer az alkohol fogyasztás korlátozása, az alkohol tilalom, amelyet Amerika s más modern államok már törvénybe is iktattak.

Az alkohol tulságos élvezete szenvedélyé válván nemcsak a bűnözéseknek, anyagi romlásoknak, hanem a tüdőbajoknak, vérbetegségeknek is előidézője, terjesztője s éppen

ezért e veszedelemre nagyobb gondot kellene fordítani.

Gyergyószentmiklós tanácsa hivatásának magaslatán áll, amikor eme szociális kérdést törvényerővel bíró szabályrendelet keretében igyekszik a megoldás felé terelni. Igaz, hogy a szeszcsitalok árusítóit anyagilag súlyosan érinti eme rendelet, de a közre nézve olyan előnyöket rejt magában, melyeknek hatásai rövidesen érezhetők lesznek.

Készséggel közöljük a rendelet szövegét s felhívjuk a városok vezetőségeit és a vármegye közigazgatási bizottságát is, hogy ilyen irányú szabályrendelet megalkotásával járuljon hozzá a háború által amugy is lezülött erkölcsök megjavításához, az általános jólét emeléséhez, az egészségügy megjavulásához és a bűnesetek számának apasztásához.

Hj. Szántó Károly.

A szabályrendelet teljes szövege a következő:

Sz. 719—1922. ki.

Gyergyószentmiklós r. t. város szabályrendelete az italmérés korlátozásáról.

1. szakasz. Tilos bornak, sörnek és bármiféle szeszcsitalnak korcsmákban, bodegákban, italmérési joggal bíró üzletben, cukrászdákban, vendéglőkben, kávéházakban, piacon vagy vásártéren, gyárak és üzemek kintinjai-ban, vasuti állomáson és bármiféle nyílt vagy zárt helyiségben való kimérése és árusítása minden hét szombatjának délután 6 órájától a következő hét hétfőjének reggeli 6 órájáig.

2. szakasz. Az első szakaszban foglalt tilalom érvényes a nemzeti ünnepeken, továbbá a gör. keleti, gör. kath., róm. és örm. katolikus és a protestáns egyházak következő ünnepein: u. m. karácsony, husvét és pünkösd első és másodnapján, továbbá vizkereszt, urnapja és áldozócsüdtörtök és pedig az ünnepet megelőző napnak délután 6 órájától az ünnepet követő napnak reggeli 6 órájáig terjedő időre.

3. szakasz. Az 1. szakaszban foglalt szesztilalom alá esnek az országos vásárok napjai a napnak reggeli 6 órájától esteli 6 órájáig terjedő ideje.

4. szakasz. Tizenhat éven aluli gyermekeknek szeszcsitalt fogyasztásra kimérni tilos.

5. szakasz. Aki a szesztilalmi idő alatt italokat árusít, vagy a 4. §. alatti tilalom ellenére szeszcsitalt 16 éven alóli gyermekeknek kimér, 100—2000 leuig terjedő pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 1—20 napig terjedhető elzárással;

visszaesés esetében pedig feltétlenül az iparendély elvesztésével és az italmérési engedélynek a pénzügyigazgatóság által való bevonásával büntetendők. — Uj italmérés engedély a jelen szakasz szerint megbüntetett egyének a város területére ki nem adható.

6. szakasz. Az 5. szakaszban irt pénzbüntetéssel büntetendő, mely büntetés behajthatatlanság esetén 1—20 napi elzárásra változtatható, az, aki a szesztilalmi idő beálltával az 1. szakaszban irt helyiségekben és helyeken az italok fogyasztását felszólításra abba nem hagyja, szeszcsitalok kimérését fenyegetően követeli.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Gép és lélek.*

Irtá: Gyárfás Elemér.

Amerikai milliárdosokról beszélnek, hogy vasuti katasztrófák rendezésével szórakoznak. Megvásárolnak két mozdonyt, néhány vasutikocsit s ezeket a vonal két pontjáról egymásnak eresztik. A távolság, az elindulás ideje s a mozdonyok kezdősebessége úgy van kiszámítva, hogy a két vonat a legnagyobb sebességgel rohanjon egymásra és darabokra zúzódjék ott, hol a milliárdos társaság veszélytelen pozícióban, szenzációra éhes idegekkel, várakozik a nagy színjátékra.

Odakünn a harctéren könnyű és vér, szenny és szenvedés között végigélt, nehéz, három esztendő alatt hányszor elevenedett meg előttem a milliárdosoknak e játéka!

Minden gyilkos szerszám bőgve, ordítva, sivitva, villámokat szórva, s az anyaföldet felhasítva tombolt, s e pokoli színjáték közepette sok-sok kilométer hosszúságban ezer

meg ezer apró, szürke gép rontott egymásra, törte, zúzta egymást darabokra, véres cefatokra.

Láttam akkor is a sineket, melyeken feltartóztatlanul, a kitérés, az elkerülés lehetősége nélkül jön a pusztulás, a halál. Láttam a gépeket, melyeket emberi elme, tudás, tehetség megkonstruált, s amelyeket az indító állomáson úgy állítottak, úgy szabályoztak be, hogy megsemmisítő örvénybe zuhanjanak. És láttam a színjáték rendezőit is a háttérben. Éreztem lenyűgöző hatalmukat, mely véres verejtékemen, halálfélelmemen, kicsiny gyermekeimért fájó szívemen keresztülgázolva beleszorított a vaskorlátok közé, a pusztulásba vivő vágányokra.

S mikor kétségbeesett, dacos felhördüléssel zokogtam tehetetlenségemen, kiszolgáltatottságomon és végignéztam a sok-sok ezer pusztulásba, szétzúzódásba hajszolt, szürke gépen, kiket meleg anyai szeretet hozott e világra, tiszta keresztvíz mosott fehérre, Krisztus vére váltott meg a büntől, gyalázattól, s Krisztus evangéliuma tett testvérekké, akkor megtelt a lelkem ésszel érett és szívvel érzett, embertestvéremet átölelő, nagy, őszinte szánakozó szeretettel.

Az a szeretet, mely a megpróbáltatás e nehéz óráiban szakadt szívemre, reám paran-

csolt, hogy elmenjek a pusztulásba vivő vágányok nyomán a kiinduló állomásra, megkeresem azt a halálba hajtó erőt, szemébe nézsek s megkérdem tőle: Ki vagy te? Isten szándékait munkáld-e? Krisztus lelke él-e benned?

A kis gyermek, mikor első játékszerét faragja, s társat keres hozzá, hogy együtt játszadozzanak; az ősember, mikor a barlangépítés munkájához segítő kezét toboroz, feladja ezzel önállósága egy részét, szervezetet alkot, mely uralkodni fog egyéni akaratán, s a játékszer, a barlang többé már nem övé, hanem a szervezeté, egy láthatatlan harmadiké, ki fölöttük áll, parancsol mindkettőjüknek, s megszabja kinek-kinek részét a munkából, a játékból.

S minél nagyobb célokra, s minél többen egyesülnek emberek, annál erősebb, hatalmasabb lesz a láthatatlan harmadik.

Az emberek, a teremtés koronái, a halhatatlan lelkű, szabad akaratú emberek ezekben a szervezetekben már csak gépalkatésznek, rugók és csavarok, odaerősítve a gép egyik falához, végzik tompa kényszerűséggel megszabott funkciójukat, s hiába sikit föl a lelkük, ha látják, hogy a gép pusztulásba rohan és rántja őket magával. Nem ők, a láthatatlan harmadik vezeti a gépet.

* Mutatványul a Kolozsvárt megjelenő „Pásztortűz” c. irodalmi, művészeti és társadalompolitikai hetilapból.

Elmondotta a szerző a Kath. Népszövetség irodalmi matinéján 1922. augusztus 9-én a „Marianum”-ban.

7. szakasz. A jelen szabályrendelet végrehajtása, a kihágások megbüntetése a városi tanács feladata és kötelessége s a tanács ítéleteit a pénzügyigazgatósággal közli.

A városi tanács ügyésze utján képviselteti a vádat.

8. szakasz. A jelen szabályrendelet alapján befolyt pénzbüntetés fele részben a feljelentőt, fele részben a városi szegényalapot illeti.

9. szakasz. Ezen szabályrendelet a belügyminisztérium jóváhagyása után külön hirdetésménnyel fog életbelépteteni.

Gheorgheni—Gyergyószentmiklós, la 24. Martie 1922.

Consiliul oraşenesc.

Dr. Dombi sk.,
primnotar.

Florea sk.,
primar.

Jóváhagyatott 848—1922. pref. szám alatt és az 1922. július 11-én 13634. belügyminiszteri szám alatt.

Florea sk., primar.

— **Beterjesztették a Magyar Szövetség átdolgozott alapszabályait.** A belügyminisztérium utasítása alapján a Magyar Szövetség alapszabályait a nagygyűlés megfelelően módosította, úgyhogy most a jóváhagyásnak semmi akadálya nincsen. A szövetség vezetősége ma nyújtotta át az átdolgozott alapszabályokat Pop Juliu dr. polgármesternek. Egyben Frasanovicu államtitkár felhívására részletes memorandumot terjesztettek be, mely a már ismert alapokon fejti ki a Magyar Szövetség alakulásának célját s programját. Egyben szóvá teszi a memorandum azokat a fontos kérdéseket, melyekben az interveniált, de elintézést még nem kapott. Ezek között a legfontosabb az esküt nem tett tisztviselők, a telepések, a csiki magán javak, a szövetség gyűjtési engedélyének ügye. Végül felajánlja a memorandum a magyarság közreműködését az alkotmány-reform előkészítéseiben.

— **Kedvezmény a prágai mintavásárra.** A kolozsvári cseh konzulátus értesítette a csatolt részek ipari és kereskedelmi kamaráit, hogy a Prágában szeptember 3-tól 10-ig tartó mintavásár utasainak 50 százalék kedvezményük van a román vasutakon. A vasuti főigazgatóság ide vonatkozó rendeletének száma 50951—1922. CFR.

Fájó, komor, szomorú goodolatok ezek. Sehogysem illenek ahoz a bizakodó, hajnalfényes derűs hangulathoz, mely új nekiindulásoknál megtölti a lelket.

De nekünk nem bágyadt, édeskés hangulatokra, hanem erőre, életre, győzelemre vivő öntudatra van szükségünk.

Látnunk kell, hogy benne vagyunk szervezetekben, melyek pusztulásba rohannak. Látnunk kell, hogy fölöttünk állanak és parancsolnak láthatatlan harmadikok, kik nem a mi utunkon, nem a szeretet, nem Krisztus, nem az evangélium utján visznek minket.

A kereszténység, mikor a világba lépett, egyszerre vette fel a harcot az embereket egymástól elválasztó, egymással szembe állító két legnagyobb különbözőséggel: a faji és a társadalmi osztályellentéttel. A győzelemnek nagy ára volt: az évezredes római kultúra. De megérte.

A faji eszme s az osztályérdek ma ismét ridegen, mereven szemben állanak egymással. Ezek a Leviathanok alkotnak ma is lenyűgöző, embert embertől elválasztó szervezeteket.

Ha nem akarjuk, hogy e Leviathanok összecsapásának megint évezredes kulturák kincsei essenek áldozatul, mint másfélezer évvel ezelőtt, akkor bele kell vinnünk azokba Krisz-

— **A magyarországi marosmenti megyék a Maros hajózhatóvá tételéért.** A „Közgazdaság“ írja: Szegedről jelentik: Csánád, Csongrád és Torontál vármegyék Szeged városával karöltve tervet dolgoztak ki a Maros hajózhatóvá tételéről. Az említett törvényhatóságok az előző munkálatokra két és fél millió koronát szavaztak meg, hasonló összeggel járul a költségekhez a magántőke. A Maroson négy vízművet terveznek, melynek költségeit egy milliárd koronával irányozták elő. Ezt az összeget egy részvénytársaság fogja összehozni. A mi erdélyrészi Marosunk ezalatt szabályozatlanul változtatja medrét, meséket állmodva arról az eljövendő szép időről, amikor a rozoga kompok és faldikok helyett hajókat, motorcsónakokat fog hordozni hátán s bő vize pedig modern csatornázás révén fogja öntözgetni a termőföldeket.

A román nemzeti párt gyűlését Szászvároson is betiltották.

A szászvárosi választókerület román nemzetipártja augusztus 28-ára Szászvárosra összehívott gyűlését a rendőrség — valószínűleg felsőbb helyről jött intézkedés folytán — betiltotta. A tiltó rendeletet 27-én d. u. 5 óra tájt kézbesítették a párt vezetőségének s így különösen a távolabb lakó pártcsoportokat nem lehetett értesíteni a gyűlés elmaradásáról. A hunyadmegyei egyetemi hallgatók ugyancsak 28-án a sétakertben rendezett népünnepélyén a gyűlésre jöttek nagy számban vettek részt. Dr. Vlád, volt pénzügyminiszter, az itteni román nemzetipárt elnöke szintén megjelent az ünnepélyen, melynek keretében beszédet tartott. A román liberális és nemzetipárt között folyt és folyó küzdelmet a napisajtóból részletesen ismerjük. A beszéd éle a liberálist párt és jelenlegi liberális kormány ellen irányult. A volt miniszter a román nemzetipárt gyűlésének betiltását épúgy, mint a lefolyt választásokat erőszakosnak, törvénytelennek jelentette ki s elítéli. Etmultak azok az idők, — mondja többek között — hogy egy népet az ő megkérdése és képviseltetése nélkül kormányozni lehessen. A „nép szava Isten szava“ s ahol

tus szellemét, a tüzes, lelkes, megértő, átka-roló, testvéri szeretetet.

Igaz, a haladáshoz szükség van a különbözőségek kihangsúlyozására. De csak addig, amíg ezek a különbözőségek új értékeket termelnek, új energiaforrásokat nyitnak meg. Nem szabad azonban odafajulniok, hogy e különbözőségeken keresztül meg ne lássuk a szembenálló gép csavarjában a mi ember-testverünket, kit velünk ugyanazon teremtő Ige hívott le a földre, s aki velünk együtt fog állani Isten ítélőszéke előtt.

Csak a mi világnézetünk, a szeretet mártírjainak vérében tündöklő diadalmas világnézet mentheti meg a világot attól, hogy az egymás elleni harcra megszervezett, lecsapásra készen álló, faji és osztályellentétek, a hatalmas vasszörnyetek siralomvölgyévé ne változtassanak itt mindent.

S ezt nem elég nekünk, keveseknek tudnunk és éreznünk, hanem bele kell kiáltanunk a világba. A gondolkodó léleknek pedig ma erre egyetlen eszköze van: az író toll.

Azt a láthatatlan harmadikat, mely emberek millióinak parancsol, író tollak kormányozzák. Az irodalomban ütköznek meg először az eszmék. Ide kell tehát bevinnünk a magunk harmonikus, derült, napfényes világnézetét.

ezt nem vallják, ott demokratikus eszméket tiporják s a háboru utáni konszolidációt akadályozzák meg. Mit tett a liberális kormány 6 havi uralma alatt az ország konszolidációja érdekében?.. Kérde s elsorolja azokat a sérelmeket, melyek részben a polgárok millióit s részben a román nemzetipártot bántják. Engem és pártomat — folytatja dr. Vlád — liberális részről az egység megbontására irányuló törekvésekkel vádolnak meg, holott mi csak azt tesszük, amit hajdan a budapesti parlamentben tettünk: küzdünk népünk és fajunk érdekeiért, küzdünk továbbá az igazságért és az ország boldogulásáért. Mi monarkisták vagyunk, nekünk szükségünk van királyra (hatalmas éljenzés), de azt nem fogjuk tűrni, hogy azok, akik a király kormányzóit asztalát körülülük a törvényeket felrugják s az ország rovására jogtalanságot kövessenek el. Ezek miatt fogunk összegyűlni Gyulafehérvárra, oda, ahol annak idején én és pártom szívvvel, lélekkel mondtuk ki és határoztuk el a csatlakozást, megalkotva vele Nagy-Romániát. De mi nemcsak Nagy-Romániát, hanem egy boldog Nagy-Romániát óhajtunk. Az ünnepélyen megjelent 1600—1800 főre tehető nagyrészt a vidék falvaiból való választók mindvégig helyesléssel és elismeréssel kísérték dr. Vlád beszédét.

Strófák a szememről.*

Két szem: két ablak, amin át kilátok,
Két seb: min által érzem a világot.

Két szem: két űs-kut, folyvást nedvelők,
S itatnak engem, bánat-kedvelőt.

Két furcsa rés e két nyílt furcsa szem-lik,
Min át a külső lét belém szüremlik.

Két szem: riadtság, nyílt világ-iszony,
Két mécs: olajjuk tulvilági szomj.

Két szem: két őrtűz, fényénél kerestem
A messzeséget, égre-nézni resten.

Két szem: befelé, életembe néznek
Napsugárt szűrni benn-termett penésznek.

Két lámpa: létem lépcsőin világít,
Betöltve lelkem zárt, sötét szobáit.

Két szem: magamban égő bányamécsek,
Ha titkaiban bányászokva vések.

Nem láttam soha két busabb szemet,
Mint szemeim: ti szép-látó szemek.

S hova lettek a szép látni-valók?
Lehet-é rutább, mint látni valót?

S lehet-é szebb, mint amiket ti láttok:
Könycsepp-lupán át nézve a világot?

S lehetne-é más, szebb vakság akármi:
A világból csak könnyeteket látni?

Szombati-Szabó István.

* Mutatványul a „Pásztortűz“ c. folyóiratból.

NAPI HIREK.

— **Beiratás és tanévmegnyitás a ref. Kún-kollégiumban.** A ref. Kún-kollégium főgimnáziumában, felső kereskedelmi iskolájában és alsó tagozatában (mely megfelel a polgári iskolának) a beiratások szept. hó 1—4 napjain lesznek. Szept. 5-én d. e. 11 órakor a kollégium disztermében lesz az ünnepélyes évmegegyezés, szept. 6-án kezdődik a tanítás.

— **A szászvárosi rom. kir. adóhivatal közleménye.** Az 1922. augusztus havi fény-

üzési és 1 százalékos forgalmiadó alábbi sorrendben fizetendő be, a különbeni törvényes következmények terhe alatt: Szeptember 6-án eszközlik a befizetést azok, kiknek család neve A. B. betűk egyikével kezdődik, szeptember 7-én a C. D. E. betűsök, szeptember 8-án az F. G. betűsök, szeptember 9-én H. I. betűsök, szeptember 12-én a K. L. betűsök, szeptember 13-án az M. N. O. betűsök, szeptember 14-én a P. R. betűsök, szeptember 15-én az S. T. betűsök, szeptember 16-án az U. V. Z. betűsök, szeptember 18-án a társaságok. Az alkalmazottak utáni 6 százalékos adó legkésőbb szeptember 10-éig fizetendő be.

— **A népek élete, nyelve és kulturája.** A népek és nemzetek életének legfontosabb tényezője a nyelv. A nyelv- és vele így közvetve a faj-ereje pedig kulturájában gyökerzik. Ha kulturánkat, melyeknek eszközei: az írás, a színház és iskola, veszni hagyjuk, nemzeti létünk, magyarságunk alapvető tényezőjéről mondunk le, önként. Ez a népek öngyilkosságának módja. Erdély magyarságának most inkább, mint bármikor, kötelessége az erdélyi magyar kulturáért erejét meghaladó áldozatokat hozni. Nemzeti létünket nem tudjuk másként fönntartani az új viszonyok között. Kötelességünk tehát minden magyar kulturális megmozdulást támogatni. Ilyen megmozdulás most az erdélyi magyar írók „Május” tömörülése, melynek szeptemberben jelenik meg az ugynevezett reprezentáns kötete és irodalmi lapja. A magyarságát becsüli meg az, aki ezt a minden politikától, pártoktól, klikkektől, kiadói és minden egyéb érdekből mentes irodalmi megmozdulást előfizetésekkel és külön adományokkal támogatja. (Cluj—Kolozsvar Str. Bratianu, Király-u. 53.) Reméljük, hogy Hunyad megye magyarsága tudni fogja kötelességét és nem fog elzárkózni annak teljesítése elől.

— **A hunyadmegyei egyetemi és főiskolai hallgatók egyesületének műsoros estéje** m. hó 28-án a helybeli Centrál szálloda nagytermében folyt le. Ezt megelőzőleg d. u. 2 órakor a sétaterén népnünpély volt, amelyen a helyi és környékbeli román földmives nép nagy számmal vett részt. Itt Násztia Gyula joghallgató tartott ismertető beszédet. Ezután dr. Vlád Aurél volt pénzügyminiszter intézett beszédet az egybegyűltekhez. E beszéddel lapunk más helyén foglalkozunk. A népnünpélyen a kudzsiri, felkenyéri, perkázi, vajdeji, romosz helyi ifjuság „Kaluser”-jei táncoltak. Végezetül Todor Ávrám tanár beszéde zárta be az ünnepélyt. Az estélyen szép számú közönség vett részt, amely mindig nagy élvezettel hallgatta a kitünő műsort. A bevezető beszédet Todor Ávrám tanár tartotta, aki az egyetemi hallgatók egyesületének céljait és hivatását hűen ismertette. Különösen Lienerth századosné urhölgy, Weltzer Erna k. a. zongorakíséretével előadott énekszámjai keltettek nagy hatást. Ugyszintén a trio, — amelyet Pop Flavius (cello), Debreczeni Károly (hegedű) és Volumia Martin (zongora) adtak elő — is elsőrangú volt. Szinre került Caragialának a „Noaptea fortunease” c. bukaresti külvárosi életet karakterizáló színműve. A darab jól volt előadva,

de a bukaresti külvárosi életet nem ismerő közönség a szerző tendenciáit nem honorálhatta kellőleg. A szereplők sűrű tapsban részesültek. Előadás után tánc volt, amely a reggeli órákban ért véget.

ERZSÉBET MOZI.

Ma vasárnap szept. hó 3-án délután 6 és este 8³⁰ órakor

A szeptemberi szenzációk sorából

A tizennegyedik vagy AZ UTCA FIA.

Szenzációs társadalmi dráma a legjobb mozi-színészekkel: **Petrovics Szveti, Latabár, Mattyasovszky Ilona, Bera Anna, Fenyő Emil stb. stb.**

Legközelebbi szenzáció

Rejtélyes házasság.

Figyelem! Kezdet d. u. 6 órakor „este 8³⁰” Saját villany!

— **Miért szüntették meg az állatkivítelt?** Az állatkivitel betiltásával kapcsolatban azt írja az „Adeverul”, hogy amikor a kormány megengedte az élőállatok kivitelét, gondja volt az ország szükségletét is biztosítani s ezért minden szállítmányból bizonyos százalékot vissza tartottak. Ezt a kontingens eleinte csak Bukarest kapta, később más városok részére is kiutalták, akár volt szükségük rá, akár nem. Az állatok átvételéről valóságos igazolvány-esővel árasztották el a kereskedelmi minisztériumot, de mint utólag Kolozsvaron is beigazolódott, a kontingenst valóságban még nem vették át. Ezzel szemben a főváros többé alig kapott valamit és öt nap óta Bukarestben nem vágnak sertést és a zsir teljesen kifogyott. Corbescu polgármester az élelmezési bizottsággal folytatott tanácskozások után arra kérte a minisztert, hogy szüntesse be a kivítelt, vagy pedig új rendszert hozzanak be a kontingenssek szétosztásánál. Sassu kereskedelmi miniszter erre elhatározta, hogy bizonyos vámdíj mellett megengedi ugyan az állatkivítelt, de míg a belföldi szükséglet fedezését nem rendezzi, az exportot betiltja. Az ügy rövidesen a minisztertanács elé kerül.

— **Halálozás.** Hemmen András helybeli iparost súlyos csapás érte: felesége sz. Ambur Ilona 30 éves korában meghalt. Temetése f. hó 2-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **A kolozsvári református kollégium** nyilvános leányfőgimnáziumába, fiufőgimnáziumába, (alsó tagozatuk polgári iskola), elemi iskolájába, egyéves női kereskedelmi tanfolyamára és női varrótanfolyamára a beiratások naponként d. e. 11 órától 12-ig, aug. 31-én és szept. 1—3-án d. e. 8-tól 12 óráig tartanak. Az év ünnepélyes megnyitása szept. 4-én d. e. 11 órakor lesz, a tanítás 5-én reggel kezdődik. — Az infézetekbe bármely feleke-

zetű tanulót fölvesznek. A tanítás a leánygimnáziumban (polg. leányiskolában is) délelőtt lesz.

— **Művészestély.** F. hó 5-én Gárdonyi József, a pozsonyi színház volt művésztagja és neje Szászvároson egy kabaré-estélyt rendez. A művész-pár már több városban nagy sikerrel szerepelt és így az estély művészi színvonala iránt kétségünk nem lehet. A fehér műsor irodalmi színvonalu lesz s a helybeli előnyösen ismert műkedvelők szereplése még vonzóbbá fogják tenni azt. Az előadásra jegyeket a Centrál színházi pénztáránál lehet kapni. A műsor: Dalok, táncok, szavalatok.

— **Ferenc Józsefnek,** a köztisztületben álló agg unitárius püspöknek nyolcvankettedik születésnapja alkalmából legjobb arcképét mutatja be a „Vasárnap”. E mellé még hét művészi fényképfelvétel sorakozik, valamennyi a gyilkostő.festői panorámájáról. Nagyszerű szépirodalmi olvasmányok, pompás politikai és gazdasági áttekintés teszik közérdekűvé és közkedvelté az erdélyi magyarságnak ezt a népszerű s mindamelllett legolcsóbb képes hetilapját.

— **Hivatalos órák a városi tanácsnál és adóhivatalnál.** F. hó 1-től kezdve a városi tanácsnál és a városi adóhivatalnál a hivatalos órák d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6 óráig tartanak.

— **Baleset.** Köhl József helybeli iparos polgártársunkat hivatása közben súlyos baleset érte. Ugyanis az elmúlt kedden a szűnetelő vármalomban javításokon dolgozott, amikor egyszerre csak megindult a nagykerék s öt magaalá teperve súlyos sérüléseket ejtett rajta. Azt, hogy a vizet a hajtókerékre ki bocsátotta le, a vizsgálat fogja kideríteni. A halálos veszedelemből súlyos sérüléssel megmenekült iparos vagy 8—10 hétig nyomni fogja az ágyát.

— **Az orosz cárizmus.** Az egyik Gallicyn herceg, ki emigráns Magyarországon, az orosz cárizmus hiveinek terveiről érdekes nyilatkozatot tett: Kirill nagyherceg, a nagy ellenforradalmár aug. 8-án Párisban régenssé kiáltotta ki magát. Szerintem az orosz viszonyok megértek már a monarchia helyreállítására, Elérkezett az ideje, hogy az orosz legitimizmus nyíltan porondra lépjen, s ennek a törekvésnek Kyrill a megszentelője. Ő második legidősebb unoka fivére a cárnak, s ha a cár nem él, elsősorban ő jogosult a trónra. Még nem mondottunk le minden reményről, hogy Miklós cár és a trónörökös élnek valahol. A monarchista mozgalomnak, melyet Kyrill irányít, beltről kell diadalmaskodnia. Közelebről manifesztumokat készül kibocsátani, egyet az orosz néphez, másikat a hadsereghez.

— **Ki a bűnös?** F. év augusztus 25-én Turdesán Manu 40 éves szászvárosi lakos gyanus körülmények között meghalt. A dévai kir. ügyészség megbízása folytán dr. Kádár Ferenc, helybeli járásbíró elrendelte a hulla felboncolását, melynek során megállapítást nyert, hogy a halál okát magzatelhajtás okozta. A nyomozás aziránt, hogy ki, vagy kik működtek közre a bűnös manipulációnál, megindult s remélhetőleg rövidesen ki fog derülni a valóság.

Stern Manó
fűszer- és vaskereskedő

Szászváros, Vásár-u. 14.
(Saját házban.)

Sürgöny!

Aradi Neuman-féle
liszt eladási helye.

36 2—19

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítem, hogy fűszer- és vaskereskedésem raktárába ujabban a következő áruk érkeztek: butor- és épület-vasalási, háztartási (konyhai) cikkek, öntött- és bádóg zománczott edények, gazdasági eszközök, fűszer, festék és olajáruk stb. stb. a legolcsóbb napi árban! Tisztelettel:

STERN MANÓ, vas- és fűszerkereskedő, Szászváros.

— Az Erdélyi és Bánsági Ujságíró-szervezet f. hó 8-ra hirdetett rendes évi küldöttközgyűlése a romániai országos kongresszusnak október 24-ig való elhalasztása miatt, szeptember 24-én tartják meg. Kérjük a vidéki csoportokat, hogy a kiküldöttek számát már most közöljék a szervezet irodájával, (Kolozsvár, Deák Ferenc-utca 35. Pásztorház szerkesztősége) hogy elhelyezésükről idejében gondoskodás történhessen.

— A magyar felekezeti tanítók nagygyűlése. A marostordai református tanítók egyesülete közli, hogy a csatolt területeken élő összes református tanítók szeptember 11-én délelőtt 10 órakor a marosvásárhelyi református kollégium dísztermében tarthatatlan anyagi helyzetük miatt nagygyűlést tartanak. Kérik összes kartársaikat, hogy személyesen jelenjenek meg, vagy legalább is egyházmegyéenként képviseltesék magukat. A gyűlésen résztvenni óhajtok eziránti szándékukat sürgősen jelentsék be Ferenczy Gábor, alelnöknek, (címe: Református tanítók kurzusá Marosvásárhely), hogy szállásról gondoskodhasanak. A részletes tárgysorozatot későbbben teszik közzé.

— Áll a komp. Egy éve már elmúlt, hogy a tordosi Maros-komp nem közlekedik, szünetel. A Maros a törvényhatósági utat átszeli s a két partot emberemlékezet óta a komp kötötte össze, amely embert, állatot stb. itt szállított át. A a községek lakóira sok kár, pénz és idővesztesség hárul a komp szünetelése miatt, hiszen csak nagy körülövel lehet átjutni a Maroson. Felhívjuk az illetékes hatóság figyelmét erre a könnyen pótolható hiányra, amely a közlekedést megnehezítve, közgazdaságilag is sok kárt okoz. Köteleztessék a tulajdonos, hogy a kompot mielőbb rendbe hozva helyezze üzembe, mert az őszi betakarítások és vásárok miatt a forgalom is nagyobb lesz s a komp hiánya is érezhetőbbé válik.

Egy jó családból való leányt, ki a magyar nyelvet szóban és írásban tökéletesen bírja, kerések azonnali belépésre kezdő fizetéssel. Dr. Székely Ferenc ügyvéd Szászvároson.

Eladó házak.

Szászvároson a Nagytimár-utcában levő, jelenleg csendőrségi laktanya és a Porond-utca 12. sz. alatt levő ház szabad kézből eladó. Értekezni lehet dr. Szöllősy János ügyvéddel Szászvároson. (Iroda: „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.“ helyiségében. 43 1—2

Üzletáthelyezés és társulás!

Tisztelettel értesítettük a n. é. közönség, hogy a helybeli Városháztér alatt volt Hartwich Oswald **bádogos** cég Röcker Adolf uralva, ezentul

Hartwich Oswald és Röcker

cég alatt (Szászváros, Schuster-utca 2. szám) fog tovább ipart folytatni. — A társas bádogos cég ez uton is kéri a n. é. közönség szives pártfogását.

Tisztelettel:

Hartwich Oswald és Röcker

bádogos mesterek, Szászváros, Schuster-utca 2. szám. 40 2—4

Egy jó házból való fiú tanonc-nak azonnal felvétetik loan Coma szijgyártó-mesternél Szászváros, Ország-ut. 42 1—3

Üzletmegnyitás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Pascu és Cioca cégből már régebben kiválván,

üzletemet Szászváros, Str. Apei (Viz-utca) 39. sz. alatti saját házamban újra megnyitottam.

Raktáramat kibővitve, kaphatók: kézműárak, u. m. schiffonok, kretonok, barchettek, vásznak, harisnyák, himzések stb. stb. továbbá mindenféle fűszerárak! Tisztelettel:

CIOCA GEORG

kereskedő, Str. Apei (Viz-u.) 39. 45 1—4

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

házi- és konyhaberendezési, porcellán- és üvegkereskedésemet

a Vásár-utcai Stern-féle házból ugyancsak a Vásár-utcában (12. szám a.) lévő Németh-féle házba helyeztem át. — Befőttes- és ugor-kás üvegek mindenféle nagyságban olcsón kaphatók!

Tisztelettel: 34 3—3

REHNER DOLF

házi- és konyhai berendezések, üveg- és porcellánkereskedése.

STERN & ROTH

bőrkereskedők, Szászvároson.

Értesítés!

Bátrak vagyunk a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Szászvároson, Str. Regina Maria 7. szám alatt (a „Korona“ szálló épületében) levő „Artemiu R. Brasoveanu“ succesor Josif Heius jun. cég alatt levő

bőrüzletet

megvettük és azt a modern követelményeknek megfelelően tovább folytatjuk. Ezen kereskedelmi ág terén szerzett tapasztalataink, valamint elsőrangú gyárak és nagykereskedésekkel fennálló összeköttetéseink révén azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek mindenkor a legjobb minőségű bőrtermékekkel a legmértányosabb árak melletti szolgálásával teljes megelégedését megnyerjük. Együttal ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat, u. m.: box, schervo, croupon, has-szél, mosó-nyak stb. bőrök, cipész kellékek, kész felsőrészek, Palma gummisarok, Gladys-, Lionnoir cipőkém, fűzők, prima faszeg stb. stb. Bőrkereskedésünket a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlván, vagyunk mély tisztelettel:

STERN & ROTH, bőrkereskedők
Szászváros, Vásár-utca. 37 2—3

Veszek: 17 5—12

törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi árban.

Margel Vilmos,

óras, ékszerész és látszerész
Szászváros, Vásár-utca.

Az iskolai beiratások közelednek, miért is ajánlatos az internátusba adandó növendékeket jó ruházattal ellátni, úgy, hogy egész időn át gondunk ne legyen e miatt.

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsényben

ajánlja az internátusba adandó gyermekek részére a következő főbb cikkeket leszállított áron:

Ruhaszövet tiszta gypju 140 cm. széles	— —	115.—	Lei
Kabátszövet " " 140 cm. "	— —	115.—	"
Ördög bőr, vaserős zeig	— —	85.—	"
Struks, vaserős 140 cm. széles	— —	105.—	"
Fehérnemű vászón és schiffon	— —	27.—	"
Lepedővaszón alsó és paplan lepedőre	— —	29.—	"
Ingzefir 120 különféle színben	— —	29.—	"
Sárgavaszón alsóruhára, kiváló minőség	— —	29.—	"
Nyulszőrkalap, sportsapka	— —	78.—	"
Patent harisnyák	— —	11—27.—	"

Tisztelettel:

Löwy Sándor versenyáruháza Petrozsény.

155 27—